

Anteckningar från möte med Mölndalsåns vattenråd den 27 september på GR

Närvarande: Stig Samuelsson, Södra skogsägarna (ordf.)
Anders Enelund (M), Mölndals stad (v. ordf.)
Sassi Wemmer (MP), Bollebygds kommun
Bengt Johansson (M), Härryda kommun
Emma Nevander, Härryda kommun
Erik Lagerström (L), Härryda kommun
Gun Kristiansson (S), Mölndals stad
Inger Kjellberg, Kretslopp och vatten i Göteborg
Torbjörn Löfgren, Mölndalsåns Fiskeråd
Matilda Lundh Åkervall, Sportfiskarna
Michael Nilsson, Naturskyddsföreningen Härryda
Leif Lithander, Naturskyddsföreningen Mölndal
Ragnar Lagergren, Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Monica Dahlberg, GÄVVF/Göteborgsregionen (GR), sekr

1. Förra mötets anteckningar

Anteckningarna läggs sedan till handlingarna.

2. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

3. Meddelanden

- Rapport från Länsstyrelsen:
  - Länsstyrelserna har nu gjort bedömningarna av den ekologiska statusen för alla ytvattenförekomster och de är uppdaterade i VISS under Förvaltningscykel 3 (2017-2021) (www.viss.lansstyrelsen.se). Länsstyrelsen kommer vara ute på samråd/informationsmöten i höst för att presentera arbetet och få in synpunkter. Arbetet fortgår nu med förslag på åtgärder samt längre fram förslag på ev nya miljö kvalitetsnormer som beslutas av Vattenmyndigheten. Ragnar kommer på nästa möte att presentera statusklassningen för Mölndalsåns på nästa möte.
  - I mitten av september startar Länsstyrelsens arbete med revideringsprocessen av det regionala miljöövervakningsprogrammet för åren 2021-2026 på uppdrag av Naturvårdsverket och Havs och vattenmyndigheten. Enligt befintlig budget

finns inget utrymme för utökad övervakning så fokus kommer främst ligga på att analysera vilka program som bör prioriteras utifrån uppföljning och krav enligt vattendirektivet.

- På avslutningsmötet för Water Co Governance den 11 november presenteras resultaten från de ingående vattenråden. De ska sedan presenteras i rapporter och leda till praktiska verktyg för att utveckla deltagande och samarbete.

Resultat kommer sedan att presenteras på ett nationellt möte den 12 mars 2020 i Göteborg där alla berörda organisationer i Sverige är inbjudna.

4. Dagens art (Michael Nilsson)

Åkergrodan – *Rana arvalis*

Alla groddjur är fridlysta och strikt skyddade genom EU:s art- och habitatdirektiv

Har en spetsig nos och en rak ljus linje under ögat. Födan består framför allt av maskar, insekter och andra småkryp. De finns i hela Sverige utom i fjällkedjan. De kan andas genom huden och klarar försurning bra.

De leker i fiskfria småvatten under april. En hona lägger 500-2 000 ägg och det tar ca 100 dygn från ägg till groda beroende på temperatur. De kan övervintra som yngel och fortsätter då sin utveckling våren året efter att de kläckts. Vid utvecklingen från yngel till groda bildas bakbenen först, sedan frambenen och svansen tillbakabildas. Ynglen andas med gälar men kan även andas luft vid vattenytan.

De är en viktig födoresurs för andra djur vilket gör att få klarar sig. Man beräknar att det finns ca 400-1000 vuxna individer/km² i Sverige men vid inventering har man endast hittat 5-8 lekande grodor/km².

Hotas av reglering och dikning (biotopförstöring) samt miljögifter (bl a hormonpåverkan) och övergödning. Finns även en svampsjukdom, *chytridsjuka*, i Europa som riskerar att sprida sig till Sverige. Arten minskar i Europa och det pågår en omfattande minskning av grodor globalt. Borde åkergrodan ingå i regional och nationell miljöövervakning?

[Mer info om Sveriges groddjur](#)

Önskemål till nästa gång är en invasiv art inom Mölndalsåns ARO.

5. Bordet runt – Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Mölndalsåns ARO (Stående punkt)

Härryda

Grävning av VA längs ån från Hindås till Landvetter pågår. Naturskyddsföreningen har överklagat beslutat hos miljö- och bygglovsnämndens i Härryda kommun angående byggnation av överföringsledning och byggnation av pumpstationer vid Mölndalsån. Viktigt att dammar anläggs för att kunna bromsa utsläpp av avloppsvatten vid bräddning.

Mycket byggnation på gång i kommunen. För Landvetter Södra pågår en artskyddsutredning som ska vara klar i vår. Föreslås att bjuda in VD:n för Landvetter Södra till nästa möte (Erik L tar den kontakten).

Grodstaket har satts upp där dagvattendammar ska anläggas i Mölnlycke för att hindra grodorna att komma tillbaka in i byggområdet. De som hittas fångas in och släpps utanför staketet.

Sportfiskarna

Har inventerat signalkräfta på uppdrag av Park- och naturförvaltningen i Göteborg. Fick inte upp några kräftor i Gårda.

Ragnar berättade att de på miljöövervakningsdagarna i Karlstad blev förevisade hur man genom vattenprovtagning kan få svar på förekomst av såväl signal- flodkräfta som kräftpest med hjälp av eDNA. Länsstyrelsen i Värmland använder metoden och det fungerar bra.

Göteborg

Inger informerade om att Svenskt vatten tagit fram en bra utbildning för politiker. Kostar dock att köpa in.

6. Water Co Governance – delprojekt/aktiviteter

- Avslutningsmöte för alla deltagande vattenråd på Scandic Crown i Göteborg den 11/11 kl. 11:45-16:30. Inbjudan har gått ut, boka in det datumet och anmäl er! Michael kan tänka sig att kort presentera vad Mölndalsåns vattenråd gjort inom projektet.
- Nationellt möte den 12 mars 2020 i Göteborg, boka datumet!
- Var vid mötet fortfarande inte helt klart om vilka projekt som kommer att kunna få medel från överblivna projektpengar inom WaterCoG. Skolprojektet ska ha blivit beviljade pengar men inte skyltprojektet.

Har sedan mötet blivit klart att vattenrådet får medel till både Skolprojektet (46 200 kr) och Skyltprojektet (98 000 kr).

- Rapportering från nyligen utförda aktiviteter
  - o Drönarfilmning med hjälp av Länsstyrelsen. Tyvärr har flera punkter fått tas bort då de ligger för nära Landvetter flygplats och det där är flygförbud. Blir kanske filmning för hand där istället. Filmades dagen före mötet vid Gårda dämme, är dock flygförbud runt Ullevi. Michael och Leif var där och blev intervjuade.
- Rapportering från arbetsgrupper för delprojekt
  - o Politikerutbildning (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas/Matilda). Michael visade de revideringar han gjort sedan förra mötet. Påpekades att det behövs en bild som visar vilka problem som finns inom ARO. Får ta max 30 min varav tid för presentationen inte bör vara längre än 20 min.
  - o Möten med tjänstepersoner i kommunerna (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas/Matilda). Samma som ovan men med mer fokus på att MKN inte får överskridas och vad som kan riskera att det sker.

- Skyltprojekt & Mobil skärmställning (Emma, Elisabet & Michael). Diskuterades att söka LONA-bidrag för skyltprojektet om vi inte får medel via Water CoG. Emma börjar fila på en ansökan som i så fall ska vara inne senast den 1/12 2019.

Har sedan mötet blivit klart att vattenrådet får medel till både Skolprojektet (46 200 kr) och Skyltprojektet (98 000 kr).

- Vatten i skolan/Skolbäck (Sportfiskarna). Har blivit beviljade medel. Hans Lindqwist som är ungdomsansvarig på Sportfiskarna kan tänka sig att hålla i detta. De ser över vilka skolor som kan vara lämpliga och inventerar lämpliga vattenmiljöer att besöka. Monica hör efter m GR-Utbildning om de vet några lämpliga skolor nära Mölndalsån.

Viktigt att vi får besked om finansiering och att samtliga grupper bokar in mötestider så att man kommer framåt i projekten.

- Andra uppdrag

- Utbildning för vattenrådet i Vattendirektivet/VISS den 16/9. Komplicerade frågor som inte är helt lätt att få grepp om. Bedömningarna av status ändras vilket gör att status kan ändras "på pappret" trots att det inte skett några reella förändringar. Att de som deltog har så olika kunskap/bakgrund gör det svårt att lägga sig på "rätt" nivå.

Föreslogs att Ragnar gör en dragning i Vattenkartan och stausklassningarna med fokus på Mölndalsån vid nästa möte.

Ragnar skickar presentationerna till Monica som får skicka vidare ut till deltagande vattenråd.

- Besöka de olika dämmena som finns inom vattensystemet. (Leif-Henrik var inte med på mötet).

7. Diskussion om aktiviteter för vattenrådet hösten 2019 samt 2020

- Föreslogs en vandring längs ån nära GR
- Viktigt att utveckla samarbetet med kommunerna. Hur gör vi det på bästa sätt?
- Hur kan vattenrådet få en större roll gentemot vattenmyndigheten i arbetet med åtgärdsprogrammet
- Informera Landvetter Södra om vattenrådets arbete. Erik Lagerström fick i uppdrag att kontakta bolagets VD Maria Ådahl.
- Gun fick i uppdrag att hitta tillfälle när vi kan besöka Forsåker och hitta en lokal för möte i närheten.

8. Ny hemsida för vattenrådet då www.vattenorganisationer.se upphör vid årsskiftet

Den befintliga webbplatsen www.vattenorganisationer.se kommer att finnas kvar till 31 december 2019 och Vattenmyndigheterna kommer därefter inte längre att tillhandahålla denna tjänst för landets vattenorganisationer. Fram till dess att webbplatsen upphör kvarstår support som vanligt för de organisationer som idag har en

hemsida där. Vattenråden uppmanas att skaffa egna hemsidor som Vattenmyndigheten kan länka till.

Monica har frågat Vattenmyndigheten om vattenråden kan söka särskilda medel för detta då det medför en merkostnad man inte räknat med. De har nu meddelat att det inte kommer att finnas bidrag att söka för att täcka merkostnaden för att bygga nya hemsidor för vattenråden. Denna extra kostnad måste därför finansieras på annat sätt.

Monica har undersökt möjligheten att med hjälp av IT på GR ta fram nya sidor för de tre vattenråd hon administrerar (Göta älv, Mölndalsån och Säveån) + Vattenrådet för Bohuskusten som också administreras av GR. Tanken är att få ner kostnaden för vattenråden. Planen nu är att skapa en gemensam domän för vattenråden www.vattenradivast.se och under denna ha underdomäner för de olika vattenråden på GR.

Att köpa en ny domän kostar bara 150 kr/år men det kommer att innebära en viss kostnad för GR-IT att bygga om huset till hemsidorna (ca tre dagars arbete, som delas på de fyra vattenråden på GR) och sedan för Monica eller annan resurs på GR att lägga in allt material från de gamla till de nya sidorna (ca en dags arbete/vattenråd). Det blir en kostnad på ca 5 000-10 000 kr/vattenråd. Då man inte har så mycket att röra sig med blir det detta året en ganska stor andel av den totala kostnaden för vattenråden. Arbetet har påbörjats och beräknas vara klart i tid innan årsskiftet.

9. Övriga frågor

Beslutades att vattenrådet ska skriva ett brev till Härryda kommun gällande byggnation av överföringsledningar och pumpstationer vid Mölndalsån och där uttrycka sin oro över att man i projektet inte har omhändertagit riskerna för miljöpåverkan från de planerade åtgärderna vilka kan hota åns höga naturvärden och de mycket skyddsvärda och känsliga arter som finns inom området.

Michael skickar Monica SNF:s överklagade av kommunens beslut kring byggnationen som Monica kan ha som underlag när hon tar fram ett förslag till brev från vattenrådet.

Brevet skickas till Kommunstyrelsen & Miljö- bygglovsnämnden

10. Nästa möte

Nästa möte för vattenrådet hålls i Mölnlycke den 15 november kl. 13:30.

Samling vid Mölnlycke resecentrum kl. 13:30

Vandring i Mölnlycke 13:30-14:00

Möte i Kommunhuset lokal Rådasjön 14:00-16:00

Lovisa Gustafsson, (Projektledare Trafik) är inbjuden i sin roll som projektledare för dagvattendammprojektet.

Dessutom kommer Maria Ådahl som är VD för Landvetter Södra Utveckling till mötet.

/Monica Dahlberg, sekr.